

MENSEN VAN TOEN

Familiekundig tijdschrift

Den Heysten

Driesch

juni 1999

jaargang 9

aflevering 2

Afgiftekantoor 9850 Nevele

Deendreef
25

MENSEN VAN TOEN

Familiekundig tijdschrift voor Bachte-Maria-Lerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem, Merendree, Nevele, Poeke, Poesele, Sint-Martens-Lerne, Vinkt, Vosselare en Zeveren. *Mensen van Toen* is een uitgave van de heemkundige kring "Het Land van Nevele" vzw

Abonnementen en lidgeld 1999

Abonnementen op *Mensen van Toen* lopen over een jaargang van vier nummers. Bij nieuwe abonnementen in de loop van het werkjaar worden de overige nummers indien nog voorradig nagestuurd. Oude nummers zijn nog beschikbaar.

Lidgeld 1999

150 fr. over te schrijven op rekening 000-0627981-03 of 290-7431460-20 van "Het Land van Nevele" v.z.w., Beentjesstraat 24, 9850 Poesele.

Redactieadres

J.Luyssaert, Veldestraat 26, 9850 Merendree

Tijdschriftadministratie

L.De Ruyck, Heiste 45, 9850 Landegem

Ledenadministratie

A.Bollaert, Beentjesstraat 24, 9850 Poesele

Bibliotheek van de heemkundige kring "Het Land van Nevele"

De bibliotheek is voor iedereen toegankelijk elke eerste zondag van de maand van 10 tot 12 uur (niet in juli) en na telefonische afspraak met Jan Luyssaert (09/371.60.53). De catalogus op onze tijdschriften *Het Land van Nevele* en *Mensen van Toen* kon ook geraadpleegd worden in de Gemeentelijke Bibliotheek van Nevele, Stationsstraat 19, Landegem

De auteurs, en niet de uitgever, zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en illustraties.

Typografie en lay-out

C.DE GROOTE, Landegem

Druk

Beschutte Werkplaats "Nevelland", Nevele.

Kafttekening

Detail uit de kaart van de Driesschen binnen de prochie van Landegem van G. De Deken (1749)

MENSEN VAN TOEN

Familiekundig tijdschrift
van de heemkundige kring "Het Land van Nevele"

Juni 1999
Jaargang 9 - aflevering 2

Verantwoordelijke Uitgever:
Jan Luysaert
Veldestraat 26
9850 Merendree

Voorouderreeks van Emiel Van Leeuwen
(°Landegem 1866 - †Gent 1939)

I. **Jacobus Van Leewe**, Jaecques genoemd

°Sleidinge

x Sleidinge 03.07.1664
Antonia Gernaert fa Jan

Kinderen:

1. **Joannes Van Leeuw**

°Sleidinge ca. 1669
†Sleidinge 29.09.1739

x Joanna van eecke

2. **Petrus Van Leeuw**

°Sleidinge ca. 1679
†Sleidinge 25.10.1723

x Sleidinge 28.03.1702
Joanna Teerlinck

3. **Christoffel Van Leeuw**

II. **Joannes van Leeuw**

°Sleidinge ca. 1669
†Sleidinge 29.09.1739

x Sleidinge 30.04.1702
Joanna Van eecke

°Sleidinge 23.05.1674
†Sleidinge 28.12.1756

Kinderen:

1. **Jacobus van Leeuw**

°Sleidinge 24.07.1705
†Sleidinge 20.06.1757

2. **Georgius van Leeuw**

°Sleidinge 27.01.1713
†Sleidinge 03.05.1785

x Sleidinge 30.04.1733
Joanna Van Vooren
xx Sleidinge 14.06.1749
Cath. Anna Tack

†Sleidinge 31.10.1744
†Sleidinge 17.07.1744

3. Joanna van Leeuw °Sleidinge
†Sleidinge 21.06.1782
x 17.02.1738
Petrus Van Belle

III. Jacobus Van Leeuwen °Sleidinge 24.07.1705
†Sleidinge 20.06.1757
x Evergem februari 1739
Isabella Beelaert °?
†Landegem 22.02.1780

Kinderen:

1. Joanna Maria van Leeuw °Sleidinge 07.12.1739
†Sleidinge 10.10.1740
2. **Georgius Benedictus van Leeuw** °Sleidinge 22.11.1741
†Landegem 09.04.1814
3. Livina Maria van Leeuw °Sleidinge 13.04.1744
4. Joanna Jacoba van Leeuwe
spinster, ongehuwd °Sleidinge 08.03.1745
†Landegem 29.01.1826
5. Petrus dominicus van Leeuw
landbouwer °Sleidinge 23.07.1747
†Landegem 19.12.1813
x Landegem 08.04.1780
Livina Gevaert, kinderloos
xx Landegem 17.07.1798
Catharina Mortier
6. Joannas Franciscus van Leeuw °Sleidinge 08.07.1750
†Landegem 17.02.1789
7. Jacobus Berardus van Leeuw °Sleidinge 19.02.1753
†Landegem 08.12.1800

IV. Georgius Benedicuts Van Leeuwen °Sleidinge 22.11.1741
landsman, ongeletterd †Landegem 09.04.1814
x Landegem 30.04.1765
Joanna Theresia Provijn

Kinderen:

1. **Petrus Jacobus Van Leeuwen** °Landegem 16.03.1767
†?
2. Joannes Franciscus Van Leeuwen °Landegem 06.02.1770
†Landegem 29.11.1770
3. Joannes Baptiste Van Leeuwen °Landegem 22.06.1771
x Landegem 24.05.1802
Catharina Van Oost
4. Angela De Leeuw °Landegem 05.11.1773
5. Joanna Theresia Van Leeuwen °Landegem 07.02.1777
x Landegem 08.01.1798
Josephus de Seranno
6. Jacobus Van Leeuwen °Landegem 10.05.1780

V. Petrus Jacobus Van Leeuwen °Landegem 16.03.1767
werkman, koopman in linnen, †?
ongeletterd
x Drongen 17.05.1791
Maria Livina Theresia Goetgebuer °Drongen 03.03.1761
spinster, ongeletterd †Landegem 12.08.1826

Kinderen:

1. Maria Joanna Van Leeuwen °Landegem 06.04.1792
spinster, ongehuwd †Landegem 01.12.1823
2. Carola Van Leeuwen °Landegem 25.06.1793
x Landegem 09.07.1823
Joannes Baptiste Vander Plaetse

3. Joannes Baptiste Van Leeuwen	°Landegem 23.11.1795
†Landegem 10.03.1843
4. Jacobus Bernardus Van Leeuwen	°Landegem 03.01.1799
5. Livinus Van Leeuwen
wever
x Landegem 04.11.1831
Francisca Van Loocke	°Landegem 31.12.1801
†Landegem 23.08.1877
6. Carolus Lodewijk Van Leeuwen	°Landegem 09.01.1803
†Landegem 01.04.1808
7. Petrus Franciscus Van Leeuwen
x 09.06.1836
Rosalia Vermeire	°Landegem 20.04.1804
8. Eugenia Van Leeuwen	°Landegem 08.08.1806
†Landegem 02.09.1826
VI. Joannes Baptiste Van Leeuwen
wever, geletterd
x Landegem 30.04.1823
Maria Francisca Haesaert | °Landegem 23.11.1795
†Landegem 10.03.1843

°Landegem 15.03.1796
†Landegem 18.12.1880 |
| <u>Kinderen:</u>
Van Leeuwen | °Landegem 08.08.1824
†Landegem 12.04.1899 |
| 2. Maria Theresia Van Leeuwen
winkelierster, ongehuwd | °Landegem 01.04.1826 |
| 3. naamloos | Landegem 04.11.1832 |
| 4. Melania Van Leeuwen
spellewerkster | °Landegem 19.05.1829
†Landegem 28.05.1854 |
| 5. naamloos mannelijk | °Landegem 03.10.1833 |

6. Jacobus Van Leeuwen °Landegem november 1834
†Landegem 22.01.1836
(14 maanden oud)

7. naamloos °Landegem 29.07.1841

VII. Petrus Van Leeuwen

werkman tot 1862, daarna koopman °Landegem 08.08.1824
†Landegem 12.04.1899

in konijnen, ongeletterd

x Landegem 06.06.1854

Rosalia Standaert

spellewerkster en kantwerkster,

koopvrouw °Landegem 09.02.1830
†Landegem 22.01.1903

Kinderen:

1. Theophillus Standaert, °Landegem 14.03.1854
natuurlijke zoon van Rosalia †Landegem 23.05.1854

2. Marie Mathilde Van Leeuwen °Landegem 07.04.1855
†Landegem 24.07.1855

3. Maria Prudentia Van Leeuwen °Landegem 19.05.1856
ongetrouwd †Landegem 10.06.1922

4. Karolus Ludovicus Van Leeuwen °Landegem 12.06.1857
†Landegem 13.08.1857

5. naamloos (doodgeboren) °Landegem 22.06.1858

6. naamloos (doodgeboren) °Landegem 09.10.1859

7. Theophilus van Leeuwen °Landegem 02.12.1860
koopman, slachter, ongetrouwd †Landegem 23.09.1920

8. Karel Ludovicus van Leeuwen °Landegem 21.03.1862
koopman, ongetrouwd †Landegem 07.07.1943

9. Bruno van Leeuwen °Landegem 30.11.1863
†Landegem 04.04.1900

10. Marie Sidonie van Leeuwen °Landegem 15.06.1865
†Landegem 17.07.1865

11. **Emilius Franciscus van Leeuwen** °Landegem 18.12.1866
†Gent 10.02.1939

12. Augustus van Leeuwen °Landegem 11.12.1868
†Landegem 06.02.1869

13. Leonardus van Leeuwen °Landegem 19.08.1872
†Landegem 30.08.1872

VIII. Emiel Franciscus Van Leeuwen °Landegem 18.12.1866
varkensslachter, fruitkoopman, †Gent 10.02.1939
fruitverzender op Engeland, herbergier
x Landegem 18.10.1893
Maria Vander Vennet (*) °Nevele 20.05.1863
herbergierster †Gent 27.02.1929

Kinderen:

1. Alina Maria Justina Van Leeuwen °Landegem 01.11.1895
†Landegem 11.03.1899
(door ongeval)

2. Mireille Van Leeuwen °Landegem 22.07.1900
handelaarster †Sittard (NI) 06.02.1994
x Landegem 06.06.1924
Bernhard Abels °Herbrum (D) 23.12.1888
† 08.11.1968

3. Esther Van Leeuwen °Landegem 06.04.1905
†Gent 21.05.1978
x Gent 14.10.1931
Julien D. Verbrugge
bediende, handelaar

(*) Maria Vander Vennet is een eerste keer gehuwd met Henricus Missotten op 27.06.1885 te Landegem. Henricus is de zoon van Fredericus Missotten en Marie Injon. Marie was herbergierster, Henricus pleegde zelfmoord.

Ze hadden een kind Gaston Frederic Missotten °Landegem 02.08.1890 †Vosselare 02.05.1942 aan keelkanker.

Gaston eindigde zijn humaniora als primus in het Sint-Amandusinstituut te Gent. Als krijgsgevangene tijdens WO I kreeg hij TBC en werd naar Zwitserland gestuurd waar hij zijn studies als landbouwingenieur beëindigde. Hij werd *directeur d'une station expérimentale du Congo* in de evenaarsprovincie.

Hij huwde te Bellem op 17.01.1924 met Elisa De Clercq, °Bellem 02.08.1900 †Gent 02.07.1986.

Een toemaatje

In het fotoboek "Landegem, een beeldige geschiedenis" (Het Land van Nevele, jg. XXIX (1998), afl. 3) verscheen op bladzijde 191 een foto die in 1912 werd opgenomen bij Emiel Van Leeuwen. Drie personen waren niet geïdentificeerd: twee meisjes en de man met hoed.

Het kleine meisje is Esther Van Leeuwen, geboren te Landegem op 6 april 1905 en overleden te Gent op 21 mei 1978, echtgenote van Julien Verbrugge en moeder van ondergetekende.

Het grote meisje is haar zuster Mireille Van Leeuwen, geboren te Landegem op 22 juli 1900 en overleden te Sittard (Nederland) op 6 februari 1994; zij huwde op 6 juni 1924 met Bernhard Abels.

De man met de hoed is Gaston Missotten, halfbroer van de beide meisjes, geboren te Landegem op 2 augustus 1890 en overleden te Vosselare op 2 mei 1942; hij huwde met Elisa De Clercq te Bellem op 17 januari 1924 en was landbouwingenieur te Uele, Kongo.

De hond onder de tafel heette Beer.

Walter VERBRUGGE, Mariakerke

LANDEGEM

Grond voor een nieuwe pastorie in 1834

Koninglyk besluit van den 24 maart 1834, magtigende den raed der kerk fabryk van Landegem (Oost-Vlaenderen), ter aenveerding van het aenbod welke denzelven is gedaen door den heer Desmet, desservitor deezer kerk, van 32 roeden 74 ellen gronds, binnen gemelde gemeente gelegen, om er een pastory te bouwen.

(Bestuursmemoriael van 1834)

LAND VAN NEVELE

Landbouw-ereteken in 1854

Naar aanleiding van de landbouwtentoonstelling van 1854 werden bij Koninklijk Besluit van 20 november 1855 aan enkele *landbouwwerklieden dezer provincie de eeretekenen van 1° en 2° klas toegekend ten einde den yver en gehechtheid aen te sporen van de landbouwwerklieden (...) die allen, elk in de maet zyner middelen, geroepen zyn om tot den algemeenen voorspoed onzer grondhyverheid by te dragen.* In het Land van Nevele kregen volgende personen het ereteken 2° klasse:

Colle, J.B., 48 jaar, gehuwd, landbouwer te Lotenhulle. In het *Verslag op het gedrag en den arbeid* lezen we: *Hy heeft zich voornamelyk bezig gehouden met de horenbeesten van verbeterd ras in te voeren en te verspreiden. Zoo verstandig als geleerd landbouwer, heeft hy pryzen behaald by de tentoonstellingen van Londen, Gent, Brugge, en by de wedstryden van de landbouwcomice. Zyn gedrag laet niets te wenschen over.*

De Mulder, Jacob-Frans, 47 jaar, gehuwd, landbouwer te Poesele. In het verslag lezen we: *Hy is befaemd als een der beste landbouwers van zyn kanton. Ook heeft hy reeds een groot getal pryzen behaald in de verschillende wedstryden waerin hy deel nam. Zyn gedrag is uitmuntend.*

Loontjens, J.B., 60 jaar, gehuwd, landbouwer te Nevele. Over hem lezen we in hetzelfde verslag: *Zeer verstandig landbouwer, heeft hy zich met goed gevolg, met de ontginning der onvruchtbare landen bezig gehouden, en tien hectaren grond van dien aerd, aen de godshuizen behoorende, in bebouwbaer land doen verkeereren, welks voortbrengselen heden met die der beste gronden van de plaets kunnen wedyveren. Zyn gedrag is onberispelyk.*

(Bestuursmemoriael van 8 januari 1855).

Aspirant-onderwijzers in 1856

Op 13 februari 1856 werden de gemeentebesturen aangeschreven met het verzoek hun onderwijzers te benoemen onder de kandidaten die gedurende twee jaar de leergangen van een normaalschool met vrucht hadden bijgewoond.

Aangezien er veel gediplomeerden zonder werk waren, verwees men naar een lijst aspirant-onderwijzers. Voor het Land van Nevele waren volgende kandidaten afgestudeerd aan de normaalschool van Sint-Niklaas: Jozef Schelpe, Nevele; Camil Van der Cruyssen, Nevele; Bruno Martens, Poeke; August en Modest De Schepper, Vinkt.

(Bestuursmemoriael van 1856)

MEIGEM

Pensioen voor onderwijzersweduwe Melanie Van de Putte in 1875

Op 4 september 1875 werd met ingang van 1 april 1875 uit de Provinciale Voorzieningskas aan Melanie Van de Putte, weduwe van Jan-Frans Van Berghen, onderwijzer te Meigem een levenslang jaarlijks pensioen van 215,75 fr. toegekend. Het bedrag werd tijdelijk verhoogd met 172,44 fr. voor de vier kinderen beneden de 16 jaar.

(Bestuursmemoriael van 4 september 1875)

MERENDREE

Merendree anno 1821

Marie Philippe Van de Kerckhove schenkt bij haar overlijden aan de kerk van Merendree een legaat van 476 frank en 90 centimen. Dit werd op 6 germinal jaar 12 vastgelegd in haar testament voor notaris de Vriendt. Het legaat is gegeven zonder enige lasten of kosten.

(R.A.G., Merendree Modern Archief, nr. 2, dd. 12.11.1821)

Veldwachter Gillis vraagt zijn pensioen aan in 1821

Op 21 oktober 1821 behandelt het schepencollege van Merendree de vraag van veldwachter Gillis om hem een pensioen toe te kennen volgens het Reglement *op den dienst en bezoldiging* goedgekeurd bij koninklijk besluit van 31 januari 1819, nummer 2, en volgens artikel 39, 40 en 42 *waer bij aen de Veldwachters het pensioen ook kan toegestaen worden, voor die, degene min dan 25 jaeren dienst heeft.*

Guillielmus Gregorius Gillis, geboren te Drongen op 12 maart 1765 werd destijds benoemd bij besluit van de Prefect van het Departement van de Schelde op 26 mei 1810.

Alhoewel Guillielmus nog niet voldoet aan de voorwaarden om op pensioen gesteld te worden, grijpt het schepencollege naar bovenvermelde artikels en staft zijn positief advies in volgende bewoording:

ende in die hoedanigheyd, met yver, neirstigheyd, en getrouwigheyd tot hedent de zelve functie heeft uytgeoeffent dat hij ten allen tijde, heeft gezorgt voor de onschendbaerheyd der eygendommen, bewaekt de veyligheyd der inwoonders met een woord in alles wat syne functie betreft met den grootsten lof en eere heeft uytgewerkt.

Dat hij door het gestadig waeken zoo bij nachten als dagen, hem heeft blootgeselt aen alle ongemakken, wanof hij eyndelijk den slagtoffer heeft geweest, ende nu berooft is van het gebruik der spraeke.

Dat hij niet jegenstaende maer elf jaeren dienst hebbende wel heeft verdient deelachtig te zijn der voordeelen toegestaen bij artikel 40 van het voorzeyd reglement.¹

Op het ogenblik dat veldwachter Gillis zijn ambt niet meer kon waarnemen, was het schepencollege nog niet geïnstalleerd en diende de gemeenteraad in overleg met de burgemeester een nieuwe veldwachter aan te duiden.

Op voorstel van de heer Burgemeester werd Livinus Wijckaert geboren te Merendree op 30 mei 1789 en wonende binnen deze gemeente voorgedragen om de functie van veldwachter uit te oefenen.

De enige en voornaamste reden tot zijn aanstelling was dat Livinus Wijckaert *een gereformeerden soldat was van het 25ste Fransch Regiment Dragonders* en er van 22 april 1808 tot 26 januari 1813 gediend had *ende bijgewoont veldslagen van duydslan, Spanguien en Portugal* en alle bekwaamheid bezit die vereist is voor het voornoemd ambt.²

¹ R.A.G., Merendree, Modern Archief nr. 2, verslag van het Schepencollege dd. 21.10.1821.

² Idem dd. 23.10.1821.

De aanvraag van veldwachter Gillis wordt door de Bestendige Deputatie niet aanvaard daar de vernoemde artikels niet op hem van toepassing zijn.

Op 31 oktober 1821 komt de beslissing van de Bestendige Deputatie voor in de gemeenteraad. De raad is van oordeel dat een persoon in dienst *ende door des zelfs waekzaamheid, onbequaem word 't zij door gebrekelikheden infirmiteijten of anderzindts zijn functie verder uyt te oefenen en bovendien in eenen staet gestelt wort zelfs geen minste-broodwinninge uit te oefenen verdient eene belooninge in evenredigheijd aan zijn bewezen diensten.*³

De gemeenteraad stelt voor om in de begroting van het jaar 1822 een bedrag van 70 gulden 87 cent in te schrijven als jaarlijks pensioen voor Gillis. Voor het lopende jaar 1821 zal hem een som van 17 gulden 72 cent uit de vrije fondsen betaald worden. Op 13 november 1821 wordt alles goedgekeurd, doch Gillis kreeg de kans niet van zijn pensioen te genieten want enkele dagen later op 16 november overleed hij.⁴

Begroting van 1822

Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 1822 werden enkele jaarwedden van gemeentelijke personeelsleden aangepast. Een kort overzicht.

De jaarwedde van het plaatselijk bestuur werd op 140 gulden gebracht. De gemeentesecretaris zag zijn wedde verhogen van 120 naar 200 gulden. De gemeenteontvanger ontving 72 gulden. De *klokenist* (klokenluider) kreeg 14 gulden 17 cent. De sluiswachter (*sluyser*) aan het *Veirbrugsken binnen Lovendegem* vijf gulden 14 cent; en de sluiswachter aan de *waterloop zich werpende in de Brugsche vaart* 3 gulden. De veldwachter ontving 141 gulden 75 cent als wedde en nog eens 35 gulden voor kleding.

Een onderwijzer kon op een jaarwedde rekenen van 47 gulden 20 cent. (R.A.G., Merendree Modern Archief nr. 2)

³ Idem dd. 31.10.1821.

⁴ Idem dd. 13.11.1821.

Een merkwaardig verzoekschrift aan het schepencollege door de weduwe van Judocus Van Hecke in 1823

De weduwe van Judocus Van Hecke dient in het Schepencollege van de gemeente Merendree een verzoekschrift in *om ontlast te worden van de plaatselijke belastingen voor het loopende Jaar 1823.*

De secretaris leest het verzoekschrift in de vergadering van het Schepencollege voor waarin de weduwe stelt dat zij *door ouderdom onbequam is tot het uitoeffenen van eenig bedrijf en nauwelijks haar inkomen kunnen vergenoegen tot haaren onderstand en tot hare behoudenis moet inwoonen bij haren schoon zoon Pieter Leopold Van de Voorde.*

Na grondig onderzoek komt de Raad tot volgende vaststellingen:

ten eerste dat de personenbelasting opgemaakt wordt op het inkomen van elke inwoner van Merendree,

ten tweede dat de weduwe Judocus Van Hecke niet inwoonde bij haar schoonzoon maar *haar woning of menage niet heeft verlaten,*

en tenslotte dat de verzoekster eigenares is van verscheidene huizen, hofsteden en land gelegen binnen de gemeente Merendree, maar ook binnen Zomergem en Aalter en samen *ten minsten een zuiver inkomen gevende van circa de 2000 gulden.*

Het schepencollege besluit als volgt:

het tarief voor de personenbelasting is ingedeeld in 13 klassen en de verzoekster behoort tot klasse vier. De raad is van oordeel dat de weduwe zich tracht te onttrekken aan de betaling van de personenbelasting en er geen enkele reden bestaat om aan haar verzoekschrift gevolg te geven.

(R.A.G., Merendree Modern Archief nr. 2, dd. 16.08.1823)

Paul Kervyn, kantonnaal opzichter in 1846

Bij Koninklijk Besluit van 15 september 1846 werd de heer Paul Kervyn, doctor in de rechten te Merendree, benoemd tot kantonnaal opzichter van het lager onderwijs in het kanton Nevele.

(Bestuursmemoriael van 1846)

Pensioen voor onderwijzer K.F. Van Hecke in 1865

Op 10 november 1865 deed K.L. Van Hecke, geboren op 15 januari 1808, onderwijzer aan de gemeenteschool te Merendree, een aanvraag tot het bekomen van een pensioen. Hij was toen 57 jaar en had 22 dienstjaren achter de rug. Twee geneesheren dokter De Jonghe

(Lovendegem) en De Meulemeester (Nevele), verklaarden dat Van Hecke *ten gevolge der lichaamsgebreken, waaraan hij lijdt, tot eenen staat van zwakheid vervallen is, die hem onbekwaam maakt om de uitoefening zijner bedieningen van onderwijzer voortzetten*. Met ingang van 1 januari 1866 werd hem uit de *provinciale voorzieningskas der lagere schoolonderwijzers een levenslang pensioen toegekend van driehonderd franken en dertig centiemen*.

Met ingang van 1 april 1875 kreeg zijn weduwe Coleta Patyn, wonende te Merendree, een levenslang jaarlijks pensioen van 150,16 frank. (Bestuursmemoriael van 6 december 1865 en 4 september 1875)

POEKE

Pensioenaanvraag van gemeenteonderwijzer Ignatius Van Overbeke in 1856

In 1856 deed de heer Ignatius Van Overbeke, gemeenteonderwijzer van Poeke, een aanvraag tot pensioen. De zeventigjarige onderwijzer had slechts elf jaren dienst waarvoor hij een totale som van 175,50 fr. aan bijdragen had gestort. Daardoor voldeed hij niet aan de voorwaarden om recht te hebben op een pensioen. Met een getuigschrift van dokter Schatteman uit Ruisselede waaruit bleek dat Ignatius Van Overbeke *uit hoofde zijner lichaamsgebreken niet meer bekwaam was om de staat van onderwijzer voort te zetten*, werd hem voor het jaar 1856 uit de *provinciale voorzieningskas ten behoeve der lagere schoolonderwijzers een tijdelijke onderstand van honderd vijftig franken toegekend*.

(Bestuursmemoriael van 1856)

SINT-MARTENS-LEERNE

Signalement tot aanhouding van een ontvluchte bedelares

Van Brantegem Coleta, geboren te Martens Leerne, oud 40 jaren, lang 1 el 6 palm, haar en wenkbrauwen blond, oogen blaauw, neus scherp, mond middelmatig, kin lang, bijzondere teekenen pokdalig.

(Bestuursmemoriael van 2 mei 1828)

D.D'HOOGHE, L. NEYT en J.LUYSSAERT

Lijst van de mannen tussen 16 en 40 jaar van de parochie Poesele anno 1745

Op 10 oktober 1745 werd door Baljuw, Burgemeester en Schepenen van de parochie Poesele een telling gehouden van de mannen *capabel om te wercken* van 16 tot 40 jaar, en dit in opdracht van het bestuur van de Oudburg. De lijst vermeldt naast de naam van de persoon, zijn leeftijd en het feit of hij al dan niet gehuwd is.¹

Naam	leeftijd	niet gehuwd	gehuwd
Pieter Pijffroen	38		x
Bauduijn Dooghe	23	x	
Joan(ne)s Sergeant	30		x
Jan de Graeve	38		x
Joan(ne)s Morthier	36		x
Livinus De Clercq	30		x
Emanuel Van Speijbrouk	20	x	
Pieter Van Speijbrouk	19	x	
Jan Mestdagh	30		x
Jan de Scheppere	18	x	
Marten Blancke	30		x
Jan Hauwe	20	x	
Jan B(aptis)te D'hondt	20	x	
P(iete)r Vandoorne	17	x	
P(iete)r Bollaert	32		x
Jaecq(ues)s Coddens	19	x	
Philippe de Meijere	23	x	
Lieven Temerman	18	x	
Joan(ne)s Schaut	20	x	
Joos Cocquijt	26		x
Jan Yde de jonghe	28		x
Judocus Van (de) moortel	30		x
Pieter Dewilde	21	x	
Adriaen de Craene	21	x	
Amandus Wijnsberge	27		x

¹ R.A.G., Oudburg nr. 1943.

Guille Wijnsberghe	36		x
Phle de Brabandere	30		x
Joos IJde	33		x
P(iete)r Vanspeijbrouck	31		x
Frans Vanspeijbrouck	28		x
Jan Dewintere	25	x	
P(iete)r Lambrecht	36		x

In totaal zijn er 32 mannen waarvan 18 gehuwden en 14 jongmans. Uit deze lijst blijkt dat alle gehuwde mannen meerderjarig waren, dus ouder dan 25 jaar. Slechts één persoon was nog niet gehuwd op zijn vijftiengste.

Luc NEYT, Tielt

Sprokkelingen uit de Krant van Toen

HANSBEKE

Geenen dwang, niet waar heer Woest en tutti quanti...?

Alle menschen zijn zo vrij. Zoo is het te Hansbeke en zoo is het overal. Daarover een voorbeeld.

De gemeenteonderwijzer bevond zich verleden jaar in de onmogelijkheid eenen werkmán te vinden om zijnen hof te bewerken; niemand mocht zich met die gruwel belasten. Daarom had hij het goed gevonden met toelating der overheid, zijnen hof te verhuren.

Het college van burgemeester en schepenen zond, op bevel van M. pastoor, waarvan zij de ootmoedige slaven zijn, eene klacht aan den heer gouverneur; denkende den onderwijzers eens duchtig op de duimen te kloppen. Dit jaar gingen de zaken een weinig beter; een persoon die zonder werk was bood zich bij den onderwijzer aan om in zijnen hof te mogen werken. Hij wierd aanvaard. De eerste dag ging alles goed, maar de tweede was het mager onderpastoorcken van het veit verwoottigd en begaf zich bij den man en verbood hem nog voort te werken, wilde hij den onderstand niet verliezen, die hij van het ambureel genoot. Wie zou toch ooit gedacht hebben dat dit mager ventje van Hansbeke zoo wreedaardig was nogtans zou men zeggen dat hij tot drij niet kan tellen. Dwang... Neen! Vervolgen Neen! Zij worden vervolgd de zachte lammekens.

(Het Weekblad van Deinze. Toegewijd aan de belangen der Kantons Deinze en Nevele, jrg. 1, 27 maart 1881).

HANSBEKE

De vrouw die hier de verledene week zoo deerlijk verbrand is, met buiten haar huis een houtvuurtje te maken, is aan de bekomene brandwonden bezweken, na vijf dagen afgrijselijk lijden. Zij telde 79 jaar en twee maanden.

(Het Volk, 16 mei 1893)

LANDEGEM

De typhus woedt in de gemeente Landegem met zulke eene hevigheid; dat de burgemeester, zijn zoon, de gemeentesecretaris, de geneesheer van petegem en de veldwachter er de slachtoffers van geworden zijn.

Op vijf-en-zeventig zieken waren er, volgens de laatste tijdingen, vier-entertig stervende.

(Gazette van Gent, nr. 4963, 19 september 1847)

LANDEGEM

De tijdingen omtrent de gezondheidstoestand te Landegem, die wij naer een ander blad in ons vorig nummer gemeld hebben waren zeer overdreven. Het is waar dat de burgemeester, een zeventigjarige ouderling en de doctor van Petegem, die reeds lang lijdende was, overleden zijn, maar niet aen de typhus. Wat betreft de ontvanger die is wel en levend en den veldwachter paradeerde zondag, kermisdag, heldhaftig op het dorp. De overige zieken hopen wij in verbeterden toestand.

(Gazette van Gent, nr. 4964, 22 september 1847)

LANDEGEM

Twee gasten stonden hier zondag laatst na de hoogmis, met een pak boekjes, die ze wilden aan den man brengen. Het waren, zegden zij, geen boekjes van "Vooruit", noch van de liberalen, noch van de tjeven.

Ze waren onpartijdig; maar 't was enkel en alleen om de buitenlieden te verlichten. Maar eilaas, dat leugentje kon niet baten, de roode ooren staken te ver uit. Men begon te lachen en men zegde tot die mannen dat ze beter zouden doen ermede naar Beernem te gaan, of anders, dat men hier zou patent gevraagd hebben om vuur te maken op het dorp met al hun papier, daar men dikwijls had hooren zeggen dat leugens zoo een schoon vlammeke geven.

(Het Volk, 27 september 1893)

LOTENHULLE

Maandag avond is de vermoedelijke dader aangehouden van den moord gepleegd op vader Vandevoorde te Lootenhulle over geruime tijd gepleegd en waarvan de dader tot hertoe onbekend was gebleven. Het is de zoon van het slachtoffer genoemd Karel Vandevoorde die in dronkenschap twist gekregen hebbende, door een jongen, die naar het schijnt kennis van de misdaad had, werd verraden.

(Het Weekblad van Deinze. Toegewijd aan de belangen der Kantons Deinze en Nevele, jrg. 1, 9 januari 1881).

LOTENHULLE

Zondag laatst sloot de heer L.Eeckhout zijne reeks voordrachten over landbouw.

Hij betuigde zijnen dank aan het gemeentebestuur dat degelijk medewerkte om de lessen te doen volgen, - er waren telkens ten minste 90 toehoorders - alsook aan al degenen die de lessen regelmatig hadden bijgewoond.

De heer Schelstraete, bedankte den leeraar in naam van het gemeentebestuur. Een aantal boekwerken werden uitgedeeld aan degenen die de lessen het regelmatigst hadden bijgewoond.

(Het Volk, 24 februari 1893)

LOTENHULLE

Pieter Mattheeuws en zijne vrouw, wevers en K.L.De Graeve landbouwer, allen te Lootenhulle waren met hunnen kinderen Louis Mattheeuws en Bruno De Graeve voor de correctionele regtbank van Gent gedagvaard, de twee laetste als daders van eene diefte van 270 sperre, ten nadeele van den heer Hulin, doctor in de medecijnen, en de drij eersten als medeplichtigen om de gestolene sperren verborgen te hebben. De regtbank van Gent heeft slechts de twee kinders veroordeeld ieder tot eene maend gevang en 5 r. boet en de drij eerste vrijgesproken.

Maer het hof heeft op het beroep van het openbaar ministerie de twee vaders ingelijks verwezen tot eene maend gevang en 5 fr. boet en de vrouw vrijgesproken.

(Gazette van Gent, nr. 998, 26 april 1846)

MEIGEM

Het volgende voorval dat verleden week te Meygem plaats had toont aan waaraan personen welke zich voor handelszaken naar de buitengemeenten moeten begeven zijn blootgesteld.

De heer Noppe, handelaar te Petegem trad met twee zijner kalanten in de herberg De Spoele, alwaar hij drij glazen bier bestelde. Daar hij niet bereid was zulks insgelijks te doen voor andere personen die hij niet kende, werd hem zonder verder voorwendsel, een duchtig pak slaag toegediend, het aangezicht zwart gemaakt en het geld 25 franken die hij op zich had, afgenomen. Hij gelukte er in uit de handen zijner kwaaddoeners te graken en vluchtte in de daarover staande herberg, alwaar hij meenende in veiligheid te zijn, nogmaals in de handen van dezelfde schurken, die zich ook naar daar verplaatst hadden en zich bereidden hun mishandelingen te herbeginnen, toen hij daaraan door de tusschenkomst der weerdin wert ontrukken die hem in eene kamer sloot alwaar hij tot 's anderdaags is moeten

verblijven. Over eenige jaren bestond in dien zelfden wijk eene bende woeste kerels welke te dien tijde ongestraft vele personen ernstig hebben aangerand.

(Het Weekblad van Deinze. Toegewijd aan de belangen der Kantons Deinze en Nevele, jrg. 1, 16 januari 1881).

MERENDREE

De gemeente Meerendré schijnt thans het theatre van vele nachtelijke dieften te zijn. Kiekens, duiven, konijnen tot zelfs onvolwassen veldvruchten, niets is in veiligheid, en niet genoeg van deze dievergen te plegen, maer dan nog rigten de daders grootste schade aen, zij lopen door de kroonstukken, door de jonge vruchten, door alles, stampen het onder de voeten en verdelgen aldus de schoonste gewassen. Wij weten dat er landlieden zijn die over deze schenderijen niet eens eene klagt indienen: dit mag zoo niet zijn, dat is het kwaed voeden; de armen moeten geholpen, maer ook de kwaeddoeners moeten gestraft worden, en hierom moeten de landbouwers dadelijk klagt opstellen of doen opstellen.

(Gazette van Gent, nr. 4910, 16 mei 1847)

NEVELE

Deze week is de geit van August De Smyter Alhier gestolen; wij gelooven dat het reeds de derde mael is van dezen winter dat dezen persoon een dergelyk zoogdier is ontnomen.

(De Broedermin, 29 april 1848, jg. 2, nr. 5)

NEVELE

Te Nevele is verleden zaterdag de genaemd Filex Vincent in de nieuwe Vaert verdronken. Ten gevolge der drukkende warmte, was hy een bad gaen nemen, docht niet kunnende zwemmen, is hy het slagtoffer zyner onvoorzichtigheid geworden. Omtrent op denzelfden oogenblik, gebeurde een dergelyk ongeluk een half uer van die gemeente, in de Poucquesbeek te Merendré, alwaer de koeiwachter van den landbouwer Welvaert insgelyks verdronk.

(De Broedermin, 26 juli 1848, jg. 1, nr. 15)

NEVELE

Toen wy lestmael gewaegden van de delving der vaert van Deynze naer Schipdonk, koesterden wy de hoop dat eerlang de voortzetting daarvan zou aenvang genomen hebben; maer nu, dat wy al te midden der schoone

bloeimaend zyn, heeft men zelfs nog weinige toebereidselen daertoe ge-
maekt.

Waer aen moet dezen noodlottigen uitstel van een zoo nuttig werk toch
toegeschreven worden?

(De Broedermin, 13 mei 1849, jg. 2, nr. 57)

Studie van den Notaris Schelpe, te Nevele.

Door Sterfgeval.

OPENBARE VERKOOPING
van schoone

HUISMEUBELN

goede wijnen, enz.,

ter DEKENIJ van NEVELE,
op Dinsdag

19 Juni 1900, om 9 ure 's morgens.

De Notaris **Th. Schelpe**,
ter verblijfplaats van Nevele, zal ten
sterfhuize van den zeer Eerwaarden
heer Henri Sallet, in leven pastoor-
deken te Nevele, op bovengemelden
dag en uur, openbaarlijk verkoopen :

1. Al de huishoudelijke voorwerpen, bestaan-
de in : veel koper-, tin-, aard- en gleiswerk,
ketels, akers, themoor, keuken- en salontafels,
2 coulisstafels, salon- en andere stoelen en
vuren, kleer- en andere kassen, zitbanken,
vloer en andere tapijten, allerhande beelden,
coffre-fort, lessenaar, groote en kleine biblio-
theek, schoone venstergordijnen, enz. ;

Drie schoone bedstoelen met ressort, wollen
matrassen, hoofdpeuws en oorkussens ; lava-
box, nachttafels, zetels, ronde acajouen tafels ;

Salonluster en minderen dito voor eetplaats ;
Schoons kristalen en porseleinen voorwerpen,
als caraffen, bier-, wijn- en likeurruimers ;

2. Omtrent 1500 flesschen rooden-, witten-,
Rhinschen- en champagnewijn, alsook operto ;
ijdele flesschen.

3. Groote hoeveelheid servietten en hand-
doeken.

En 4. Al het hofgerief zooals : kortwagen,
aankulp, spade, riek en andere voorwerpen.

Order der verkooping :

Te beginnen 's morgens met de kleine voor-
werpen van keuken en huizerief. En ten 2 ure
juist de groote voorwerpen en de wijnen.

Bespreken :

*De verkooping geschiedt op gewone voor-
waarden en tijd van betaling voor de koo-
pen boven de 10 franken, mits borgstelling ;
degene tot 10 frank zijn comptant te beta-
len.*

POEKE

Eene kommissie, samengesteld uit de voornaamste ingezetenen der gemeente, heeft ter gelegenheid der gemeentekermis, met de medehulp van het gemeentebestuur, eene tentoonstelling land- en hofbouwvoortbrengselen, fruiten, pluimgedierte en konijnen, ingericht, op zondag 10, maandag 11 en dinsdag 12 September, aanstaande.
(Het Volk, 13 juni 1893)

POEKE

Bij den heer Pulinx, brouwer alhier, heeft men een schoon kloek paard dood uit den stal gehaald. Het dier stond alleen in eenen afzonderlijken stal en leed sedert eenige dagen aan balgpijn; het had eene waarde van minstens 1.000 frank.
(Het Volk, 23 augustus 1893)

POEKE

Verleden zondag had de opening plaats der aangekondigde landbouwtentoonstelling.
De tentoonstelling was prachtig, smaakvol en overtrof eenieders verwachting.
Om drie ure had de plechtige ontvangst plaats door het schepenkollege en de kommissie der tentoonstelling. De feestlijkheden werden opgeluisterd door de muziekmaatschappijen van Ruisselede en Nevele en de plaatselijke zangmaatschappij. De tentoonstelling werd zondag door meer dan 1.000 personen bezocht.
(Het Volk, 14 september 1893)

POESELE

Dieven zijn een dezer nachten in de woning gedrongen van Frans Van Nieuwenhuize, wijk "Het Kuiperken", en hebben er gestolen: een gouden zakuurwerk met ketting, een zilveren met gouden ketting, een paar zilveren oorringen, 12 zilveren lepels en vorketten en nog 200 frank in munt en papierwaarde.
De bewoners, twee oude menschen, hebben den volgenden morgend slechts den diefstal vastgesteld. De plichtigen zijn tot hiertoe onbekend.
(Het Volk, 21 april 1893)

SINT-MARTENS-LEERNE

Zondag aenstaende, zoo wy vernemen, zal de zangmaetschappy van Martens-Leerne, de *Kleinzonen der Leije* genoemd, in het gemeentelokaal aldaer, een luisterlyk concert geven. Het programma kondigt onderscheidene treffende stukken aen en wy zien met genoegen dat de leernsche maetschappy zich meer en meer toelegt op het aenleeren van vlaemsche kooren. Hierin doet zy zeer wel, want, wanneer men zingt in eene taal die men niet verstaet, kan men ongetwyfeld maer slecht den natuerlyken nadruk of kracht zyne woorden geven, en men zingt bygevolg ook niet volgens den geest of strekking van het stuk. Onder de kooren bemerkt men op het program: *De Zegezoon*, door Sacchini, het *Drinklied*, *la Patrouille*, enz. Er zullen ook verscheidene romancen en duos gezongen worden, met begeleiding van piano, door den jeugdigen en talentvollen heer Alphonse Duclos van Gent (erelid der maetschappy).

Het is dan te verhoppen dat de *Kleinzonen* der Leije allerbest in hunnen eerste poogingen zullen gelukken en dat er een talryk en tot kunst gegengen publiek haren muziekalen avondstond zal gaen bywoonen.

(De Broedermin, 21 januari 1853, nr. 21)

SINT-MARTENS-LEERNE

Deynze - Men schryft aen de Broedermin:

Zondag laetstleden, zooals het in uw geacht dagblad aengekondigd was, heeft de zangmaetschappy van Martens-Leerne in het schoollokaal aldaer, een luisterlyk concert gegeven. Wy mogen zeggen, voor zooveel onze kennis bestrekt, dat de *Kleinzonen der Leije*, alreede tot een hoogen trap van bekwaemheid in de zangkunde moeten geklommen zyn, om met zooveel juistheid en toonmatigheid de onderscheidene kooren, duos en romancen uit te voeren.

Onder de koors, die het meest toejuiching verdienen, moet men dezen van de *Zegezoon* en de *Choeur des Buveurs* opnoemen. De romance *Jantje de Voerman*, gezongen door M.H.Bouckaert, heeft waerlyk wel doen lachen. De welluidende stem, de zwierige houding en de smaekvolle kleedy van Jantje Plezier deden hem de algmeene goedkeuring verwerven.

De duo *Le moine et le Chevalier*, gezongen door de heeren Verbiest en de Ronne (beide bestuerders der maetschappy) is allerwenschelykst uitgevoerd.

De heer Duclos, jeugdige gentsche artist, heeft met zyn schoon talent den avondstond het allermeeft vereerd. De onderscheidene stukken die hy op het piano voorspeelde, zyn luidruchtig toegejuicht geworden.

Het talryk en uitgekozen publiek, 't welk deze zangkundige avondstond bywoonde, was ten uitersten wel voldaan, en sprak met grootsten lof van de heeren Verbiest en de Ronne, die in zoo korten tyd, binnen 't kleine Martens-Leerne eene zoo wel geoefende zangmaetschappy tot stand hebben konnen brengen.

(De Broedermin, 30 januari 1853, nr. 30)

VINKT

1 juny. Heden nacht is er eene groote diefte met braek gedaen ten huize van sieur Coene, winkelier. De gansche winkel, die nog al tamelijk voorzien was van wollen en katoenen stoffen is, om zoo te zeggen, uitgeroofd. De politie is neerstig aen het onderzoek, alsook de gendarmen der brigade van Deynze en Aeltre. Het ware te wenschen dat men welhaest de vervreemde goederen en de daders ontdekt; zoo niet is de ongelukkige Coene beroofd van zijne bestaensmiddelen.

(De Broedermin, jrg. 6, 4 juni 1853, zaterdag, nr 159).

VOSELARE

De oogst der graenvruchten belooft dit jaer allergunstigst te zullen wezen, indien er geene buitengewoone rampen derzelver volwassing komen verhinderen. Een oud en profetisch gryzaerd van dit dorp, die het wederen de luchtgesteldheid sedert 70 jaren met de grootste nauwkeurigheid gadeslaet, heeft sinds eenigen tyd groote verandering in dit element ontdekt en houdt staende dat zulks wel eene geheel andere en gunstige werking op de aardappels van dit jaer zou kunnen uitoefenen. Dat deze voorzegging wel mogte uitvallen; wat vreugde en geluk zou zulks alom niet baren...

(De Broedermin, 13 mei 1849, jg. 2, nr. 57)

VOSELARE

Alhier zyn deze week twee ongelukken voorgevallen: het tweede zoontje van den landbouwer De Paepe is in eenen put gevallen en verdronken. Zeker K.Claeys heeft men op eenen morgen in zyn bed dood gevonden; deze man, vader van verscheide kinderen, was den avond voor zyne dood, door geene de minste ziekte noch onpasselykheid aengedaen geweest.

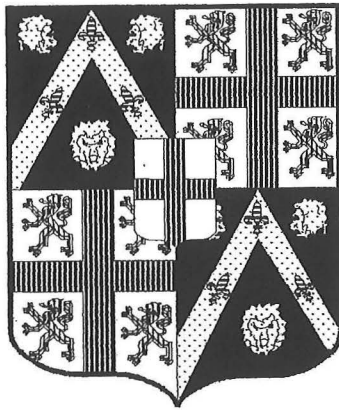
(De Broedermin, 25 mei 1849, jg. 2, nr. 62)

C.DE GROOTE & L.DE RUYCK, Landegem

Inhoud

W. VERBRUGGE, Voorouderreeks van Emiel Van Leeuwen (°Landegem 1866 - †Gent 1939)	26
D. D'HOOGHE, L. NEYT en J. LUYSSAERT, Sprokkelingen	33
L. NEYT, Lijst van de mannen tussen 16 en 40 jaar van de parochie Poesele anno 1745	39
C. DE GROOTE, L. DE RUYCK, Sprokkelingen uit de krant van toen	41

HEEMKUNDIGE KRING

“HET LAND VAN NEVELE”